

12. 5. MEZINÁRODNÍ DEN SESTER

Ústav ošetrovatelství 3. LF UK k tomuto svátku jako poděkování všem sestřím, ošetrovatelkám, sanitářkám, a všem studentům ošetrovatelství připravil speciální číslo Vita Nostra Servisu.

Všichni víme, že sestry jsou důležité a že bez jejich spolehlivé a pečlivé práce, bez jejich laskavosti a dobrého ducha, ani bez jejich mimořádných organizačních schopností nemůže fungovat žádná nemocnice, žádná ordinace, žádné sociální zařízení. Za všechny sestry bychom byly rády, kdyby o nás takto ostatní uvažovali více než jeden den v roce 😊.

V tomto mimořádném čísle Vita Nostra Servisu si přečtete úvodní sdělení Marie Zvoníčkové a Hany Svobodové o studiu ošetrovatelství na 3. LF UK, a o mimořádných a oceněných absolventech bakalářského oboru Všeobecná sestra. V příspěvku Mgr. Renaty Vytečkové, odborné asistentky Ústavu ošetrovatelství je odkaz na nejlepší tradice našeho oboru.

Jsme rádi, že můžeme uveřejnit poděkování sestřím od našich představitelů: děkana 3. LF UK prof. MUDr. Petra Widimského, DrSc., náměstkyně ministra zdravotnictví ČR a primáře Interní kliniky 3. LF UK a FNKV MUDr. Martina Havrdy, MHA, lékaře a sestry MUDr. Lukáše Malého, učitele lékařské etiky Ústavu etiky a humanitních studií 3. LF UK.

Velmi si vážíme ocenění práce sester a studentek oboru Intenzivní péče od přednosta Kliniky anesteziologie a resuscitace 3. LF UK a FNKV doc. MUDr. Františka Dušky, Ph.D., vrchní sestry Mgr. Ivany Trnkové, staniční sestry Mgr. Zdeňka Juřeny a staniční sestry Bc. Jany Nagyové z Chirurgické kliniky 3. LF UK a FNKV.

Na závěr Vám představujeme ocenění, které se sestřím dostalo od Nadace Charty 77, a děkujeme Mgr. et Mgr. Marku Orko Váchovi, Ph.D., členu poroty, za osobní komentář k udělení ceny všem sestřím, tedy i nám a našim studentkám a našim studentům. Ocenění převzala prezidentka České asociace sester PhDr. Martina Šochmanová, MBA, náměstkyně ředitele pro ošetrovatelskou péči a kvalitu IKEM.

PROMĚNY VÝUKY BAKALÁŘSKÉHO OBORU OŠETŘOVATELSTVÍ NA 3. LF UK

Studium ošetrovatelství probíhá na 3. lékařské fakultě od roku 1992, kdy bylo otevřeno pod názvem Zdravotní vědy jako rozšiřující bakalářské studium pro sestry, které už svoji odbornou způsobilost získaly studiem na střední zdravotnické škole a pracovaly na různých pozicích v nemocnicích, terénu nebo učily na středních zdravotnických školách.

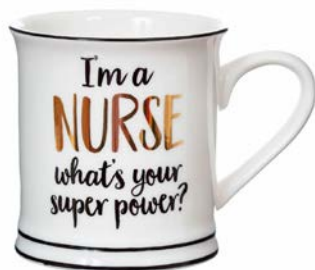
V průběhu let se rozšiřující studium změnilo v současné prezenční kvalifikační studium s názvem Všeobecné ošetrovatelství. Absolventi studijního oboru získávají odbornou způsobilost k výkonu povolání všeobecná sestra. Početně se jedná o nejsilnější bakalářský obor na fakultě. Od roku 2019 mají absolventi možnost pokračovat v navazujícím magisterském programu Intenzivní péče.

Bakalářský studijní obor Všeobecné ošetřovatelství musí splňovat přísné odborné požadavky Ministerstva zdravotnictví i akademické požadavky ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, resp. Národního akreditačního úřadu.

Významnou část studijní doby tvoří řízená odborná praxe, která probíhá v 1. semestru v komunitní péči, od 2. semestru dále už v akutní nemocniční péči na odděleních chirurgického a interního typu, na pediatrických, gynekologicko-porodnických a psychiatrických pracovištích, v paliativní péči a na závěr studia na jednotkách intenzivní péče. Pečovat o nemocné se studenti učí pod přímým vedením vyučujících z Ústavu ošetřovatelství a mentorek odborné praxe v nejvýznamnějších pražských fakultních nemocnicích – Fakultní nemocnici Královské Vinohrady, Ústřední vojenské nemocnici – Vojenské fakultní nemocnici Praha, Fakultní nemocnici Bulovka, Fakultní nemocnici Motol, Ústavu pro péči o matku a dítě, Nemocnici na Homolce, Institutu klinické a experimentální medicíny, Psychiatrické nemocnici Bohnice a dalších zdravotnických zařízeních i zařízeních sociální péče. Odborná praxe studentů ošetřovatelství na 3. LF UK se liší od jiných škol tím, že je skutečně řízená. Studenti vždy vědí, kdo je má v nemocnici na starost a co se mají učit. Jejich výsledky jsou monitorované a dvakrát za studium prověřené zkouškou přímo na oddělení. Ústavu ošetřovatelství se podařilo za uplynulou dekádu vybudovat silný tým spolupracujících sester – mentorek, a zajistit tak odborné vedení studentů na všech odděleních. I z tohoto důvodu nabízejí absolventkám a absolventům práci všechny pražské nemocnice už v průběhu studia. Studenti mají možnost si vybírat. Víme, že si vybírají pracoviště, kde se k sobě pracovníci chovají s respektem a úctou.

Odborná praxe je velmi úzce propojena s výukou teorie ošetřovatelství a etiky. Studenti pod vedením vyučujících Ústavu ošetřovatelství poznávají filozofická východiska péče o nemocné, zabývají se etickými problémy profese, formulují svoje vlastní stanoviska. Teoretickým rámcem pro výuku ošetřovatelství na 3. LF UK je pojetí ošetřovatelství podle Virginie Hendersonové, a sice že „jedinečná role sestry spočívá v pomoci zdravému nebo nemocnému člověku vykonávat činnosti, které přispívají ke zdraví nebo k uzdravení (či pokojné smrti) a které by prováděl bez pomoci, kdyby měl potřebnou sílu, vůli nebo znalost. Sestra by měla tuto roli vykonávat takovým způsobem, aby člověku pokud možno co nejrychleji pomohla získat nezávislost.“ Studenti se učí vyrovnávat s mnoha mýty týkající se uvedené definice i vlastní profese, učí se rozumět podstatě oboru a pro sebe i pro nás všechny (budoucí pacienti) se učí uplatňovat hluboký smysl definice v každodenní ošetřovatelské praxi.

Láska k bližnímu, kterou můžeme nazývat empatií, laskavostí, pochopením, je nezbytným předpokladem pro sesterskou profesi. Ruku v ruce s ní jde odpovědnost za svou práci, za křehké životy svěřených pacientů i za bezpečí svých spolupracovníků. Bez odborných znalostí základních, propedeutických i klinických disciplín se tak odpovědná práce nedá vykonávat. Sestry musí být výbornými pozorovatelkami, musí si všimnout i minimálních změn ve stavu nemocného a být schopny se rychle rozhodnout, co mají dělat. Je skvělé, že na fakultě máme lékaře, kteří chápou tuto jedinečnou a nezastupitelnou roli sester, a studentům se v této oblasti věnují. Lidé, kteří volají po snížení nároků na vzdělávání sester, si neuvědomují, že zvonek od lůžka nemocného vede na sesternu, a tam se rozhoduje, co bude následovat.

O studium ošetřovatelství na naší fakultě je mezi absolventy středních škol zájem. Máme pověst prestižní fakulty, a to nás těší. Naši studenti v průběhu tří let musí zvládnout velmi náročné studium. Ve srovnání se studenty jiných bakalářských oborů mají neustále plný rozvrh, každý semestr několik náročných zkoušek a pětítýdenní souvislou praxi naplněnou dvanáctihodinovými službami ve dne, v noci, o víkendech. A k tomu dvě prázdninové praxe. I přes náročný studijní program se věnují dobrovolnictví, účastní se fakultních a univerzitních akcí, věnují se mladším studentům. My učitelé z nich máme radost, a i když to tak na první pohled nevypadá, podporujeme je, kde můžeme 😊

Naši absolventi byli už mnohokrát oceněni na úrovni Univerzity Karlovy i na úrovni celorepublikové. Rektor Univerzity Karlovy udělil Cenu prof. Karla Weigla Bc. Radku Urbanovi v roce 2014, Bc. Vieře Margeťákové v roce 2016, Bc. Alexandře Szászové v roce 2019, Bc. Lucii Škardové v roce 2020. Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy získala v roce 2018 Bc. Klára Kutová Šerých.

Za všechny vyučující Ústavu ošetřovatelství přejeme našim studentům ošetřovatelství k Mezinárodnímu dni sester pevné zdraví, radost ze studia na 3. LF a hodně štěstí v osobním životě.

Marie Zvoničková a Hana Svobodová

Bc. Radek Urban - Cena prof. Karla Weigla 2014

Bc. Viera Margeťáková - Cena prof. Karla Weigla 2016

Bc. Alexandra Szászová - Cena prof. Karla Weigla 2019

*Bc. Klára Kutová Šerých
Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy 2018*

NAVAZUJÍCÍ MAGISTERSKÉ STUDIUM INTENZIVNÍ PÉČE

Na 3. LF UK probíhá od roku 2019. Jedná se o specializační studium, tzn. že absolventi získají s magisterským vzděláním současně i specializaci v Intenzivní péči. Letos ukončí studium první absolventi.

Navazující magisterské studium představuje kvalitativně vyšší stupeň ošetrovatelského vzdělání a dělá z 3. LF atraktivní školu i pro zájemce z jiných vysokých škol.

Studijní program je koncipován jako „competency based curriculum“, tzn., že absolventi po ukončení studia disponují odbornými znalostmi a dovednostmi, které jim po zaškolení umožní praktikovat intenzivní péči na vysoké úrovni.

Do přípravy studentů Intenzivní péče se vedle mateřské Kliniky anesteziologie a resuscitace zapojily Kardiologická klinika, Klinika popáleninové medicíny, Kardiologická klinika, Chirurgická klinika, Interní klinika FNKV a Ústav pro péči o matku a dítě.

Studenti obou ročníků se v době omezení výuky stali platnými členy ošetrovatelských týmů na covidových jednotkách. Je skvělé, že na 3. LF a ve FNKV máme tak zapálené studentky a studenty. A jsme rádi, že si to jejich spolupracovníci uvědomují.

SILNÝ PŘÍBĚH SESTRY LUDMILY FAJCOVÉ

Asi by málo koho z nás napadlo, jakou zásadní zkoušku naší populaci a potažmo našim zdravotníkům 21. století v podobě pandemie Covid 19 připraví. Každé takové období má vždy rub a líc. Co nám rok s pandemií vzal, kde nás omezil a ohrozil, tušíme každý sám a pravděpodobně se ještě v budoucnu dozvíme. Pojdme se podívat do minulosti. Zkusme se zamyslet nad tím, zda v časech minulých náhodou nestáli v podobné situaci naši předchůdci, hledejme podobnou linii a možná se i poučme ze silných příběhů.

U příležitosti Mezinárodního dne sester, který připadá na 12. května vzpomeňme záslušnou a odvážnou činnost sester a budoucích sester, studentek ošetrovatelských škol, které byly připravené dobrovolně pomoci v těžkých časech, které minulost našemu národu přinesla.

Připomeňme si boj sester a žákyň ošetrovatelské školy v likvidaci epidemie skvrnitého tyfu v Malé pevnosti v Terezíně na konci 2. světové války.

Příběh mladé, usměvavé a svoji práci milující diplomované sestry Ludmily Fajcové

Ludmila Fajcová (zdroj:vlastní archiv R. Vytejškové)

Byla absolventkou první České ošetrovatelské školy při Všeobecné nemocnici v Praze. Ludmile se dostalo kvalitního ošetrovatelského vzdělání a vychování, na které kladla ošetrovatelská škola velký důraz. Žákyně v rámci teoretické výuky měly bohatý základ v tzv. ošetrování nemocných při chorobách infekčních. Praktická část výuky péče o nemocné se odehrávala na klinikách a odděleních Všeobecné nemocnice v Praze. Historické dokumenty nabízejí celou řadu bohaté korespondence mezi školou a nemocnicí a o jejich vzájemné výpomoci. Nemocnice poskytovala výukové prostředí a povětšinou vrchní sestry, které se žákyňmi na odděleních věnovaly a hodnotily jejich počínání a to nejen v rovině teoretických znalostí a praktických dovedností, ale též po stránce osobnostních předpokladů pro ošetrovatelskou profesi. A naopak se setkáváme s žádostí klinik o výpomoc při nedostatku ošetrovatelského personálu z řad žákyň, které se při praxi tzv. osvědčily. Mezi ně patřila i Ludmila Fajcová. Po složení zkoušky na dvouleté ošetrovatelské škole, nastoupila jako diplomovaná sestra ve Vinohradské nemocnici na očním oddělení.

Ihned po osvobození na konci 2. světové války se dobrovolně přihlásila na výzvu k pomoci nemocným politickým vězňům v Terezíně. Výzvu iniciovala 3. května 1945 zdravotně-sociální komise České národní rady, kdy naléhavě žádala o pomoc zdravotníků do Malé pevnosti, kde řádil skvrnitý tyfus. Panovala obava, aby se nákaza nerozšířila až za hranice Terezína. Ludmila byla hned od počátku jmenována jednou z vrchních sester této akce. Sestry nebyly očkované, neměly dostatek ochranných pomůcek. Za nedostatku personálu, léků a prostředků k dezinfekci sestry třídily mrtvé a živé, odvíšovaly je a snažily se o hygienu a dezinfekci. Pracovaly usilovně mnoho hodin denně, odpočívaly málo a vyčerpání se dostavilo. To se stalo osudným i diplomované sestře Lídě, která se sama tyfem nakazila. Nemoc postupovala rychle. I přes usilovné nasazení a péči kolegů se nepodařilo její život zachránit. Zemřela 21. května 1945 ve věku 23 let.

Ludmile Fajcové se dostalo náležitého posledního rozloučení za účasti mnoha vyléčených vězňů, kolegů i veřejnosti. In memoriam byla oceněna čs. válečným křížem 1939.

Ludmila Fajcová na Očním oddělení Vinohradské nemocnice (zdroj:vlastní archiv R. Vytejčkové)

Dojděme za krásných květnových dní u příležitosti dne sester na Vyšehradský hřbitov a zapalme svíčku u osamělého hrobu Lídy Fajcové či se zastavme cestou z Fakultní Nemocnice Na Bulovce u pamětní desky u vchodu a vzpomeňme na žákyni absolventského ročníku Ošetrovatelské školy při Městské nemocnici Na Bulovce Boženu Jandlovou, která stejně tak při likvidaci skvrnitého tyfu v Terezíně přišla o svůj život. Vzpomeňme i na její spolužačky, které měly v mladém věku odvahu a následně štěstí, a přežily.

Sestry se naposledy loučí s Lídou Fajcovou na Vyšehradě (zdroj:vlastní archiv R. Vytejčkové)

Zamysleme se díky těmto příběhům sami nad svoji odvahou, nad posláním ošetrovatelské profese, ale také nad posláním pedagogů vzdělávající a vychovávající budoucí generaci zdravotníků...

*Mgr. Renata Vytejčková,
Ústav ošetrovatelství 3. LF UK*

Milé kolegyně a kolegové,

rád bych využil Mezinárodního dne sester a při jeho příležitosti vyjádřil velké poděkování za obrovský kus práce, které sestry odvedly při záchraně života tisíců našich spoluobčanů v rámci pandemie covid-19. Tato zdravotní krize ukázala velmi jednoznačně, jak obrovský význam má zdravotní péče, a u této nemoci speciálně, jak klíčovou roli hrají zdravotní sestry. Česká republika počty případů přepočtenými na počet obyvatel patřila v období od října 2020 do dubna 2021 mezi nejpostiženější státy světa. Přesto se naše zdravotnictví nezhroutilo. V řadě jiných států se zdravotnictví hroutilo při polovičních počtech případů, než jsme měli v ČR. Na tom, že české zdravotnictví tuto krizi zvládlo, měly zdravotní sestry naprosto klíčový podíl. Ochotně se bleskově reprofilizovaly ze svých medicínských oborů na práci covidových jednotek a zde konaly nesmírně náročnou (fyzicky i psychicky) práci. Některé příběhy konkrétních pacientů i konkrétních sestřiček byly dojemné, jiné smutnější, ale celkově sestry ukázaly nejen náročnost, ale i krásu a hluboký smysl této profese.

Přeji, abychom se společně již mohli těšit z pozvolného návratu zpět do klidnějších časů, abyste měly čas i na své soukromé radosti a na odpočinek.

*Petr Widimský
děkan 3. LF UK*

Epidemie Covid-19. Co všechno jsme se naučili? Že jsme dobří my zdravotníci. Umíme spolupracovat. Jsme flexibilní. Umíme se rychle učit novému. Dokážeme zabrat a pracovat jako lvi. Dokážeme se zorganizovat. Dokážeme improvizovat a hledat nové cesty. Dokážeme ocenit schopnosti a stavět na nich. Naše zdravotnictví je silné.

Epidemie ukázala, na kom zdravotní péče stojí nejvíce. Jste to vy, sestry. Nejhledanější profesí v celé republice se stala kvalifikovaná zdravotní sestra. Zejména sestra kvalifikovaná pro práci u lůžka a sestra kvalifikovaná pro práci na jednotce intenzivní péče. Jiné sesterské profese byly také důležité. Ambulantní sestry, sestry provádějící odběry, sestry provádějící očkování, sestry udržující nekovidovou zdravotní péči v chodu. Byla to týmová práce jako vždy, nezapomínám na roli lékařů, laboratorních pracovníků, sanitářů a mnoha dalších profesí. Na kvalifikovaných sestrách to ale stálo nejvíce.

Epidemie ukázala, že sestra není jen pomocníkem lékaře, ale kvalifikovaným odborníkem, nenahraditelným expertem v náročném odvětví lidské činnosti, v poskytování ošetrovatelské péče. Celá hrůza té epidemie ležela zejména na vašich bedrech. Poskytovaly jste pomoc a útěchu pacientům, kteří ztráceli síly a dech, a musely jste se vyrovnávat s lehkovážností a nepochopením lidí tam venku, kteří si vůbec nedokázali ani představit, co jste vy zažívaly a co zůstávalo skryto za zdmi nemocnic.

Kéž by epidemie už nikdy nenabrala svou sílu a kéž bychom nikdy nezapomněli, že to byly sestry, které ji nejvíce ze všech odpracovaly. Vážím si vaší práce, díky a držte se.

*MUDr. Martin Havrda, MHA
náměstek ministra zdravotnictví*

10. 05. 2021, ve vlaku mezi Prahou a Opavou

Když mě Hanka Svobodová oslovila, abych napsal několik řádků ke dni sester, tak vůbec netušila, co tím způsobí. Sedím ve vlaku, píšu a vzniká velmi dlouhý text. Většina toho, co tvořím, ale skončí v šuplíku. Mělo to být něco kratšího, osobnějšího, spíše takové povzbuzení v dnešní době. Neumím napsat něco kratšího – sám jsem původem zdravotní sestra (studoval jsem obor všeobecná sestra na střední škole) a deset let jsem v tomto oboru pracoval. Kratší text je však výzva, poslední dobou je těch výzev nějak moc, ale jdu do toho!

Vždy mě fascinovalo, jak se obě dvě oblasti (ošetřovatelství a medicína) navzájem potřebují, doplňují, ovlivňují, jedna bez druhé nemohou být a setkávají se u člověka. Obě k němu přistupují z trochu jiné strany a přece se setkají a společně umí neskutečné věci. Mají do jisté míry společné dějiny, jdou „ruku v ruce“, někdy k sobě mají daleko, jindy blíže, ale to, co je spojuje je člověk, lidský vztah a sestra i lékař se setkají právě u něj. Jako lékař vidím denně mnoho pacientů, leckdy je to velmi rychlé - vizita, ordinace, léčba, konzilium, dialyzační sál. V ambulanci je to ještě rychlejší. Pamatuji se, že jsem měl možnost z pozice zdravotní sestry v Nemocnici pod Petřínem vidět a vnímat pacienta daleko intenzivněji, delší čas, a komplexněji. Dnešní doba znova ukazuje, jak důležitá je lidskost v přístupu k pacientovi, lidský vztah – ten se ale buduje nějaký čas. Někdy si říkám, k čemu by byl pacientům přístup k nejmodernějším technologiím, účinným lékům, rychlým, efektivním řešením, kdyby chyběla ona „blízkost člověka“. Bez ní je člověk jaksí sám uprostřed toho všeho. Dnešní doba je velmi riziková právě ztrátou lidskosti a osamění.

Sestry na naší dialýze v Opavě mají mou neskutečnou úctu. Směnný provoz, chroničtí pacienti s řadou přidružených onemocnění, kteří pozvolna chřadnou, jen občas je někdo mladší – dialyzovaný jen krátce, než se najde vhodná ledvina k transplantaci. Všechny důsledky chronického stresu, nevyspání, nutnost obrovské pečlivosti v práci, neustálé vzdělávání, jak odborně, tak lidsky velmi náročná práce – s tím vším se musejí sestry vypořádat. Naši pacienti v nich mají neskutečnou oporu. Já v nich mám také oporu a doufám, že i ony ve mně. Mnohé jsou o generaci (i dvě) starší než já. To jsou přesně ty sestry, které ví, jak to je. Mají schopnost vzhledu do podstaty, dokáží odlišit, co je důležité a co méně, co počká a co je potřeba řešit ihned. Mají neskutečnou praxi a zkušenosti. Mají rády naše pacienty (ano, teď by se polovina z nich smála, kdyby si to četly – obzvláště po tomto nesmírně náročném roce, který zdaleka nekončí). Já ale vím, že to tak je, vidím to na nich, na jejich práci, na jejich přístupu. Cítím v nich právě tu blízkost a lidskost, o které jsem psal. Jsme team, ve kterém každý má svou roli, své kompetence, okruh činností. Každý máme zodpovědnost za určité výkony, určitou oblast péče. V teamu se setkají lidé různých povah, různého vzdělání a profesí. Spojuje nás však dohromady péče o pacienta, o našeho pacienta, o člověka.

Věřím, že se situace zlepší. Poslední měsíce je cítit všude kolem únava, možná i beznaděj ale dnešní setkání na našem ústavu etiky a ošetřovatelství ve mě zase posílilo naději a optimismus. Děkuji za taková setkání! Doufám, že i přes těžkosti v této době neztratíme smysl naší práce – ať jde o sestry, lékaře, vyučující, nebo kohokoliv dalšího, komu jde o druhého člověka. O to myslím jde a to je to podstatné.

Lukáš Malý
Ústav etiky a humanitních studií 3. LF UK

Vážené a milé sestry, vážení a milí studenti a studentky!

Dlouho jsem váhal, kdy tenhle dopis napsat, abych se neunáhlil. Podzimně-jarní vlna je snad za námi. Bylo to horší, než jsem si já představoval. V jednu chvíli jsme měli otevřeno místo zvyklých 21 až 45 ventilovaných lůžek intenzivní péče a z toho v jednu chvíli 35 lůžek vyhrazených pro COVID-19 provoz, na které jsme za těch pár měsíců přijali přes 500 pacientů s nejtěžšími formami nemoci.

Vím, jak to pro Vás bylo těžké. Některé z Vás jste byly u lůžka ventilovaného pacienta úplně poprvé a svíraly Vás obavy, zda to zvládnete. Těžko jste si zvykaly na ledovou přítomnost smrti. Ty zkušenější z Vás se naopak musely ujmout rolí, která je možná ještě těžší: vést ostatní, učit je za hektického provozu a zároveň převzít zodpovědnost za práci celého týmu. To všechno obvykle v cizím prostředí, v ochranných oblecích, které ztěžují komunikaci, a u pacientů, kteří patří mezi ty nejnáročnější, jaké v intenzivní péči máme. Hrábly jste si často na dno.

Ale uspěly jste. Díky Vaší obětavosti a ochotě zajít daleko za osobní zónu komfortu jsme i v nejhorších dnech měli lůžko pro všechny pacienty, kteří ho potřebovali. Více než polovině jsme pomohli přežít a dostat se domů, těm, které se zachránit nepodařilo, jsme důstojně doprovodili. Objevili jsme, že umíme pracovat spolu napříč obory a že to jde – z my a vy bylo najednou my, protože nebyl čas řešit malichernosti. Společnost se v prázdné hale na Výstavišti přesvědčila, že ne postele nebo ventilátory, ale kvalifikované sestry jsou úzkým hrdlem systému – tím velmi vzrostla prestiž povolání sestry a dalších nelékařských povolání.

Přeji Vám zcela upřímně a neúředně jménem svým a všech lékařek a lékařů vše nejlepší k nadcházejícímu Mezinárodnímu dni sester.

Děkuji Vám za všechno shora popsané. A taky za to, jak jste byly fajn a jak dobře se s Vámi pracovalo.

V úctě

*František Duška
– jménem lékařského týmu KAR*

Milé studentky, kolegyně,

dovolte mi z celého srdce Vám poděkovat za to, že jste na podzim roku 2020 společně s námi v nemocnici nastoupily na těžkou cestu jménem COVID.

Děkuji Vám, že jste pomáhaly, všude tam kde bylo potřeba, děkuji Vám, že jste vydržely a společně s námi došly do dnešních dnů, kdy se situace v nemocnici stále více přibližuje původnímu provozu.

Uvědomuji si, jak nesmírně těžké to pro Vás muselo být, nastoupily jste do náročných nových provozů, kde smrt a umírání byly na denním pořádku. Uvědomuji si, jak fyzicky i psychicky těžkou práci máte za sebou, při této práci jste ještě dokázaly dál studovat – pro mě osobně už navždy bude název „nipyky“ označením sester, které si prošly těžkým startem do svého profesního života a hrdě uspěly.

Doufám, že i vedle té nesmírné zátěže jste na této cestě prožily i něco co Vás pozitivně ovlivnilo a obohatilo – možná jste prožily sílu společné smysluplné práce, sílu kolektivu a sílu pozitivního pocitu z pomáhání druhým – pacientů i kolegům. Budte na sebe hrdí!

Přeji Vám, aby Vám tato hrdost na sesterské povolání vydržela co nejdéle, přeji Vám hodně štěstí ve svém osobním životě, hodně úspěchů v dalším studiu a ve Vašem dalším profesním životě.

Za sebe i za kolegy a kolegyně všech provozů, kde jste statečně a profesionálně pomáhaly, Vám moc děkuji.

S úctou

Mgr. I. Trnková vrchní sestra KAR FNKV

Nedovedu si představit být v mladém věku konfrontován tak krutou realitou, která ve zdravotnictví nastala. Každý z Vás odvedl velký kus práce místo toho „vysokoškolského života“, který Vám COVID vzal. Jak bych po našem řekl: Klobúk důle cěrky a ogaři, su na Vás hrdý.

Děkuji moc

*Mgr. Zdeněk Juřena
Staniční sestra KAR COVID MJ S1*

Také já bych se chtěla připojit s poděkováním, velkou úctou a respektem před tím, co jste dokázaly. Děkuji Vám za Vaše nasazení, přístup a lidskost. Toto je ukázkou, že naše zdravotnictví má nejen profesionální úroveň, ale i zdravotníky a studenty, kteří skvěle pomáhali na maximum a projevovali obrovskou statečnost. Tímto se potvrdilo, že solidarita a vzájemná spolupráce nevymizela z naší společnosti.

Děkujeme za spolupráci

*Bc. Jana Nagyová
Staniční sestra Covid odd. H4*

Nadace Charty 77 vyhlašuje Cenu Františka Kriegla
za občanskou statečnost v letech 2020-2021

Cenu Františka Kriegla pro roky 2020 a 2021, která nese jméno statečného lékaře, se porota rozhodla udělit symbolicky všem zdravotním sestřím, které odvážně a obětavě pomáhají už víc než rok zvládat pandemii covidu-19.

Nejsou samy, stejně obětavě jako ony čelí největší zdravotní kalamitě nejnovějších světových dějin i lékaři, záchranáři, sociální pracovníci, zaměstnanci nemocnic, dobrovolníci a vědci pracující na nových vakcínách a léčivech.

Na sestřičkách však leží největší tíha té nejobyčejnější drobné práce, potkávání se s těžkými lidskými osudy, nenápadné pomoci, povzbuzení, pohlázení, útěchy. Svou službu vykonávají neokázale, laskavě a bez ohledu na to, že samy se během pandemie mohly stát obětí covidu-19 stejně jako ti, o které pečují, že mnohokrát zůstávají u lůžek pacientů na úkor času, který ukrádají svým vlastním rodinám. Bez jejich skromného hrdinství by byl náš boj proti pandemii mnohem těžší i delší, a proto si zaslouží naši úctu i dík.

Cenu symbolicky převezme prezidentka České asociace sester.

Cena Františka Kriegla je udělována od roku 1987. Vyhlašována je každoročně 10. dubna, kdy se narodil. Od roku 1990 je cena udělována za občanskou statečnost projevenou bez ohledu na osobní prospěch a možná rizika. Oceňováni jsou jedinci, kteří riskují vlastní postavení, kariéru a často i život, aby prosadili názory a cíle, jež odpovídají humanistickým ideálům, demokracii a lidským právům a jež oni považují za správné. MUDr. František Kriegel byl jedním z nejvýznamnějších politiků pražského jara 1968 a jediným z československých politiků, kdo po odvezení do Moskvy odmítl v Kremlu podepsat moskevský diktát.

Porota:

Martin Groman, Jana Horváthová, Petra Procházková, Miloš Rejchrt (předseda poroty), Břetislav Rychlík, Jiřina Šiklová, Saša Uhlová, Marek Orko Vácha, Jaroslav Veis

Dosavadní laureáti:

Vladimír Kadlec (1987), Jaroslav Šabata (1988), Jan Dus a Josef Zvěřina (1989), Miroslav Jasinski (1990), Peter Mariánek (1991), Petr Pithart (1992), Igor Blaževič a Jaroslav Štětina (1992), Milena Hübschmannová (1994), Vlado Čech, Karel Kryl a Josef Vavroušek - in memoriam (1995–1996), František Stíbal (1997), Kumar Vishwanathan (1998), Václav Trojan (1999), Jakub Polák (2000), Stanislav Milota a Miloš Rejchrt (2001), Miroslav Opatřil (2002), František Lízna a Tomáš Vlasák (2003), Petra Procházková (2004), Mária Machnig (2005), Yekta Uzunoglu (2006), Ondřej Cakl (2007), Jiří Voráč (2008), Jakub Štěrbík a Stanislav Vodička (2009), Alena Dernerová (2010), Libor Michálek (2011), Vladimíra Dvořáková (2012), Matěj Hollan (2013), Božena Fuková a Miroslava Pošvářová (2014), Činoherák Ústí, spolek (2015), sociální centrum Klinika (2016), Radek Banga (2017), Ilja Hradecký (2018), Karel Karika a David Tišer (2019).

Kontakt:
Nadace Charty 77
Melantrichova 5
110 00 Praha 1

uděluje

CENU FRANTIŠKA KRIEGLA

za občanskou statečnost v letech 2020-2021

symbolicky všem
sestrám

kteřé odvážně a obětavě už víc než rok pomáhají zvládat pandemií covidu-19

Miloš Rejchrt
předseda poroty
Ceny Františka Kriegla

Jiřina Šiklová
předsedkyně Správní rady
Nadace Charty 77

Praha, 10. dubna 2021

Jak je možno se dočíst, Cena Františka Kriegla je udělována Nadací Charty 77 za mimořádné zásluhy v boji za lidská práva a občanské svobody, národní nezávislost, suverenitu a demokracii. Devítičlenná porota udílí tuto Cenu rok co rok významným osobnostem českého národa.

Za rok 2020 a 2021 byla Cena udělena pro „Všechny zdravotní sestry, které odvážně a obětavě pomáhají už víc než rok zvládat pandemii covidu-19.“

Považuji tuto volbu za velmi šťastnou a jsem si jist, že cena se letos dostává do správných rukou. Sestry jsou v obvyklém nemocničním běhu věcí téměř neviditelné, jejich jména nejsou známa, v médiích se vyzdvihují zásluhy jednotlivých významných lékařek a lékařů, kteří také poskytují rozhovory a sbírají ceny., aniž by bylo obvykle zmíněno, že za jejich úspěchy stojí tým lidí.

Teprve v časech krize je vidět, jak moc je práce sester důležitá, jak na nich doslova stojí chod nemocnice a jak se při jejich absenci provoz oddělení hroutí, i když jsou jinak přítomni sebelepší lékaři. I když je v posledních letech vzrůstající snaha ocenit práci sester (zde velký dík našemu Ústavu ošetřovatelství), Cena Františka Kriegla putuje letos po právu do rukou těch, které v časech pandemie stály v první linii a které zachránily nespočet lidských životů.

Mgr. et Mgr. Marek Vácha, Ph.D.

Božena Jirků, ředitelka Nadace Charty 77, cenu přebírá prezidentka České asociace sester PhDr. Martina Šochmanová, MBA, Miloš Rajchrt - předseda porody Ceny Františka Kriegla.